

راهنمای ثبت اختراع در ایران

برای ثبت اختراع به کجا مراجعه کنیم؟

برای ثبت اختراع باید به اداره کل ثبت شرکتها و مالکیت صنعتی واقع در تهران، خیابان قائم فراهانی، نرسیده به خیابان شهید بهشتی، سازمان ثبت اختراعات و مالکیت صنعتی مراجعه شود.

آیا به جز تهران ثبت اختراع در جای دیگری صورت می‌گیرد؟

خیر، در حال حاضر ثبت اختراع فقط در تهران و در سازمان ثبت اختراعات و مالکیت صنعتی انجام می‌گیرد.

برای ثبت اختراع چه مدارکی لازم است؟

برای ثبت اختراع باید مدارک زیر تکمیل و به اداره کل ثبت شرکتها و مالکیت صنعتی تحویل گردد:
اظهارنامه ثبت اختراع در ۳ نسخه: اظهارنامه ثبت اختراع فرم مخصوصی است که جزء اوراق بهادار می‌باشد و متقاضی می‌بایستی از واحد گردش اوراق بهادار مستقر در اداره کل ثبت شرکتها و مالکیت صنعتی آن را تهیه و نسبت به تکمیل و امضای آن اقدام نماید.

توصیف مشروح اختراع در ۳ نسخه:

اختراع مورد ادعای مخترع باید به طور کامل شرح داده شود. در شرح اختراع باید تمام جنبه‌های ادعایی اختراع به طور واضح بیان گردد. در تهیه شرح اختراع از کاغذهای A۴ استفاده شود.

نقشه‌های اختراع در ۳ نسخه:

نقشه کامل اختراع باید با مرکب و از روی مقیاس متری تهیه و ذیل نقشه‌ها را متقاضی یا وکیل او امضاء نمایند.

-نقشه‌های اختراع باید روی کاغذ ۳۴ سانتی‌متر طول و ۲۲ سانتی‌متر عرض رسم گردند و فقط از یک روی کاغذ استفاده شود.

ادعا در ۳ نسخه:

اینکه اختراع با ارائه راه‌حل عملی چه مشکلی را حل می‌کند و چه مزایایی دارد و اطلاعاتی که میزان حمایت ناشی از حق ثبت را مشخص نماید.

فتوکپی شناسنامه مخترع یا مخترعان

قبض رسید بانکی حق‌الثبت اظهارنامه تقاضای ثبت اختراع.

آیا برای ثبت اختراع حتماً باید خود مخترع اقدام نماید؟

خیر، ثبت اختراع می‌تواند از سوی وکیل مخترع تقاضا شود. در این صورت تقاضانامه باید به همراه اصل وکالتنامه یا رونوشت یا فتوکپی برابر اصل شده ضمیمه اظهارنامه شود.

سیستم ثبت اختراع در کشور ما چگونه است؟

سیستم ثبت اختراع در کشور ما، سیستم اعلامی است. بر اساس این سیستم، ثبت اختراع طبق ادعای مخترع صورت می‌گیرد. یعنی ادعای مخترع مقرون به صحت تلقی شده و به شرط عدم سابقه ثبت، ادعای مخترع (با رعایت اینکه اختراع در حیطه حمایت ثبت قرار دارد یا خیر) به ثبت می‌رسد.

اعتبار ورقه (سند) اختراع چند سال است؟

در ایران مدت اعتبار ورقه ثبت اختراع به تقاضای مخترع ۵ یا ۱۰ یا ۱۵ و یا نهایتاً به ۲۰ سال خواهد بود که باید صراحتاً در ورقه ثبت اختراع قید شود.

در صورت قبول یا رد اختراع چه اقداماتی انجام می‌گیرد؟

در صورت قبول اختراع مراتب ثبت اختراع به صورت آگهی تهیه شده و جهت درج در روزنامه رسمی کشور تحویل متقاضی یا وکیل او می‌گردد. پس از درج در روزنامه رسمی یک نسخه از روزنامه به اداره مالکیت صنعتی ارائه و گواهینامه ثبت اختراع به وسیله اداره مزبور کامل شده و یک نسخه از توصیف، ادعا و نقشه اختراع ضمیمه و قیطان‌کشی شده با امضاء مدیر کل و ممهور به مهر اداره کل ثبت شرکت‌ها و مالکیت صنعتی تسلیم متقاضی یا وکیل قانونی او می‌شود.

در صورت رد اختراع، کتباً (برگ اخطار اداری) به متقاضی یا وکیل قانونی او ابلاغ می‌گردد. در این صورت متقاضی یا وکیل قانونی او می‌تواند ظرف ۱۰ روز از تاریخ ابلاغ رد اظهارنامه نسبت به تقدیم دادخواست و شکایت از تصمیم اداره کل ثبت شرکت‌ها و مالکیت صنعتی به مراجع ذیصلاح قضایی مستقر در تهران اقدام نماید. چنانچه در مدت ۱۰ روز از تاریخ ابلاغ تصمیم اداره مالکیت صنعتی نسبت به تقدیم دادخواست اقدام نشود، دیگر ادعا در مراجع ذیصلاح قضایی مسموع نخواهد بود.

ارزیابی و تأیید علمی اختراع چیست و مرجع قانونی آن کجاست؟

منظور از ارزیابی و تأیید علمی اختراع جست‌وجو و بررسی علمی سند اختراع به وسیله متخصصان مربوطه با استفاده از تجارب علمی، مشاوره‌ها و بانک‌های اطلاعاتی داخلی و خارجی است و طبق قانون این ارزیابی توسط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و از طریق مراکز علمی و تحقیقاتی کشور صورت می‌گیرد.

آیا ارزیابی و تأیید علمی اختراع اجباری است؟

خیر، اختیاری است. تقاضا برای ارزیابی و تأیید علمی اختراع هم می‌تواند هم از طریق شخص متقاضی و هم از طریق اداره کل ثبت شرکت‌ها و مالکیت صنعتی صورت گیرد.

آیا ارزیابی و تأیید علمی اختراع هزینه‌ای در بر دارد؟

در حال حاضر خیر.

آیا برای ارزیابی و تأیید اختراع شرایط خاصی وجود دارد؟

برای پذیرش تقاضای ارزیابی و تأیید علمی اختراع شرایط زیر ضروری است:
الف) ثبت اولیه اختراع در مراجع حقوقی (اداره کل ثبت شرکت‌ها و مالکیت صنعتی) و ارائه ورقه ثبت؛
ب) ارائه تقاضای ارزیابی و تأیید علمی اختراع، همراه با مدارک کامل و مستند اختراع ثبت شده؛
ج) ارزیابی و تأیید علمی اختراع بیش از ۳ بار انجام نخواهد گرفت؛ بدین معنی که در صورت رد اعتبار علمی اختراع متقاضی، تنها یک بار دیگر ارزیابی علمی آن از سوی مرجع دیگری غیر از مرجع بررسی کننده اولیه، امکان‌پذیر است

برای درخواست ارزیابی و تأیید علمی اختراع به کجا باید مراجعه کرد؟

برای درخواست ارزیابی و تأیید علمی اختراع لازم است که به اداره کل امور نوآوران و ارزشیابی فناوری واقع در تهران، خیابان انقلاب، میدان

فردوسی، خیابان فرصت جنوبی، شماره ۷۱، طبقه پنجم مراجعه شود. علاوه بر اداره کل امور نوآوران و ارزشیابی فناوری، برای ارزیابی و تأیید علمی اختراع می‌توان به مراجع منطقه‌ای زیر نیز مراجعه کرد.

تهران بزرگ: سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران، دانشگاه تهران (واحدهای IP)؛
مرجع منطقه‌ای مرکزی کشور: اصفهان، دانشگاه صنعتی اصفهان (واحد IP)؛
مرجع منطقه‌ای جنوب کشور: شیراز، دانشگاه شیراز (واحد IP)؛
مرجع منطقه‌ای شرق کشور: مشهد، دانشگاه فردوسی مشهد (واحد IP)؛
مرجع منطقه‌ای شمال‌غربی کشور: تبریز، دانشگاه تبریز (واحد IP).

برای درخواست حمایت از تکمیل اختراع و تجاری‌سازی اختراع به کجا می‌توان مراجعه کرد؟

برای درخواست حمایت از تکمیل اختراع می‌توان مستقیماً به مراکز رشد و برای تجاری‌سازی اختراع مستقیماً به پارک‌های فناوری مراجعه کرد. علاوه بر موارد فوق، کلیه مراجع منطقه‌ای و اداره کل امور نوآوران و ارزشیابی فناوری آماده راهنمایی و معرفی متقاضیان به مراکز رشد و پارک‌های فناوری و دیگر نهادها و سازمان‌های حمایت‌کننده از نوآوران، هستند. نشانی، تلفن و نامبر کلیه مراکز رشد و پارک‌های فناوری را می‌توان از اداره کل امور نوآوران و ارزشیابی فناوری دریافت کرد.

آیا برای ثبت اختراع در خارج از کشور حمایت مالی صورت می‌گیرد؟

بله، مخترعانی که اختراعات آنها واجد شرایط زیر باشند، می‌توانند از حمایت مالی ثبت در خارج از کشور به میزان ۵۰ درصد کل هزینه برخوردار شوند.

الف) اختراع آنها در داخل کشور (اداره کل ثبت شرکت‌ها و مالکیت صنعتی) به ثبت رسیده باشد.

ب) ارزیابی و تأیید علمی از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری از طریق اداره کل امور نوآوران و ارزشیابی فناوری و یا مراجع منطقه‌ای دریافت کرده باشند.

ج) وکیل قانونی خود را انتخاب و معرفی کرده باشند.

د) برای اختراع خود طرح کسب و کار (Business plan) تهیه کرده باشند.

ه) فرم‌های مربوط به WPIS را تکمیل کرده باشد.

ی) مجوز حمایت مالی را از کمیته تخصصی ثبت اختراعات در خارج کسب کرده باشند.